

Hilmar Baunsgaards tale ved 25-året for Danmarks befrielse

Taler

Hilmar Baunsgaard
Statsminister

Dato

4. maj 1970

Sted

Divan 2, Tivoli

1 Ladies and Gentlemen,

What I am going to say, I shall have to express in Danish, but I hope our guests from abroad will be able to follow my address, in words as well as substance,
5 through the English translation of my manuscript.

Når vi i dag mindes begivenhederne den 4.-5. maj 1945 og de fem lange og mørke år, der var gået forud, går vore tanker til alle dem, der medvirkede til, at den nazistiske besættelse af vort land i disse dage for 25 år siden kunne bringes til
10 ophør.

Danmark er og var et demokratisk land, der er modstander af magtanvendelse som politisk virkemiddel. Det var derfor med dyb skuffelse, vi i slutningen af 30'erne oplevede Folkeforbundets sammenbrud, og det var med voksende afsky
15 og bekymring, vi så, hvorledes den nazistiske skygge formørkede større og større dele af Europa.

Da mørket sænkede sig også over vort land den 9. april 1940, oplevede det danske folk, hvad det vil sige at blive berøvet sin frihed. Fra en passiv modstand,
20 "den kolde skulder", voksede en aktiv modstandsbevægelse frem.

Uden for Danmark dannedes Det Danske Råd i London, og det glæder mig at se Robert Jørgensen som dets repræsentant her i aften. Ambassadør Kauffmann repræsenterede det frie Danmark i USA. Danske søfolk sejlede i allieret tjeneste,
25 og mange meldte sig til de allierede styrker.

Channels of intelligence were established to England; sabotage was organized and became more effective. In this connection I want to express our thanks to

30 you, General Gubbins, as the representative of the SOE, for the assistance given
to the Danish Resistance Movement through that Organization.

Det øgede tyske pres, fremkaldt af den danske modstand, mødtes af en
yderligere skærpet modstand, og da det afgørende brud kom den 29. august
35 1943, stod det danske folk sammen i kampen mod det nazistiske tyranni.

Frihedsrådet var etableret og stod som leder af den danske modstandskamp. Jeg
hilser de medlemmer, der er kommet til stede her i aften. I dag ved vi alle, hvor
meget den indsats, der blev ydet fra modstandsbevægelsens side, kom til at
40 betyde for, at Danmark efter krigen kunne indtage sin plads i de frie nationers
række.

Det er med særlig glæde, jeg sender det norske folk vor hilsen gennem Dem, hr.
ambassadør Arne Skaug. Vore folk delte skæbne i de mørke år, og det norske
45 folks kamp mod tyranniet var for os i Danmark en kilde til inspiration og
modstandsvilje.

Når det i 1943 lykkedes de fleste danske jøder at undslippe, var en af
forudsætningerne, at vi havde det neutrale broderland Sverige på den anden side
50 af Øresund. Jeg beder Dem, hr. ambassadør Herman Kling, modtage det danske
folks tak for den hjælp, Sverige ydede danske på flugt i disse vanskelige år.

Ingen af os vil glemme de hvide busser, som under grev Bernadottes
redningsaktion symboliserede forskellen mellem liv og død for de norske og
55 danske fanger i de tyske koncentrationslejre.

Den humanitære indstilling og det personlige mod, der lå bag denne indsats,
førte grev Bernadotte til en gerning også i efterkrigstidens vanskelige
internationale situation. Den afslutning, denne gerning fik, følte vi alle som en
60 tragedie, og jeg udtrykker ikke mindst over for grevinde Bernadotte vor dybfølte
tak for det hjælpearbejde, der ydedes både under krigen og senere hen.

You, General Dewing, experienced the May days in Denmark in 1945. You will
recall the jubilation that met you as representative of the Allies. I ask you,
65 General Dewing, together with Colonel Roy Berger and General Jakuzov as
representatives of the Allied forces to accept the assurance of the gratitude of
the Danish people and of our reverence to the memory of the sacrifices made by

the Allied forces fighting the Nazis in the Second World War.

70

We recall a period of violence and terror, and we recall the happiness and relief when we regained our freedom. Our thoughts go out to those who gave their lives or were disabled in the struggle against tyranny and to their surviving relatives. We retain in our memories the struggle for a decent life for which they

75 gave their lives. May the present and the future draw a lasting lesson from this experience bought at such heavy cost.

80

Vi mindes en tid præget af vold og terror, vi mindes jubelen og lettelsen, da vi genvandt vor frihed – og vore tanker går til dem, der gav deres liv og førlighed i kampen mod tyranniet, og til deres efterladte. Vi fastholder i vor erindring den kamp for en menneskeværdig tilværelse, de gav deres liv for. Måtte nutid og fremtid drage varig lære af denne dyrekøbte erfaring.

Kilde

85

www.danmarkshistorien.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

90

Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Mindetale, Radikale Venstre

Relateret

Mette Frederiksens tale ved 75-året for Danmarks befrielse
4. maj 2020

Anker Jørgensens tale ved 40-året for Danmarks befrielse
4. maj 1985

95

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hilmar-baunsgaards-tale-ved-25-aaret-for-danmarks-befrielse>

100

105